

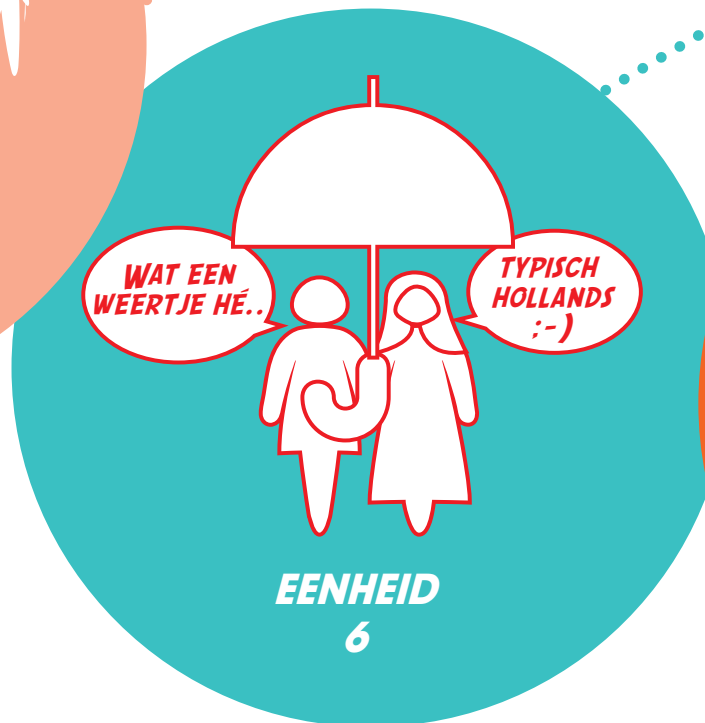
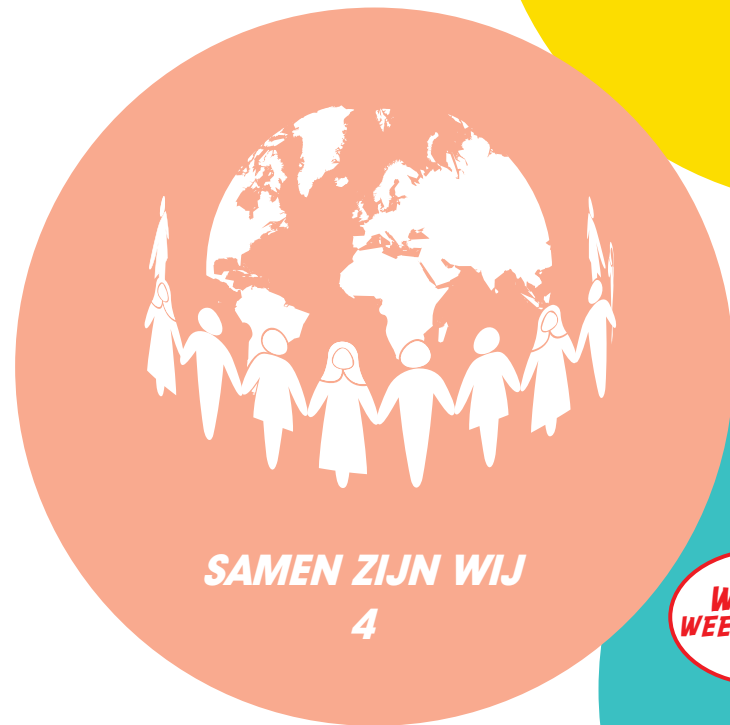
POLITIEK MANIFEST

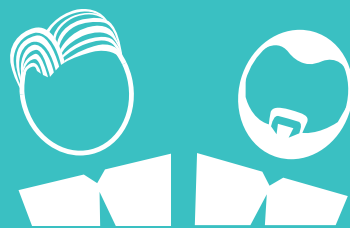
Den Haag, februari 2015

EEN NIEUWE POLITIEKE BEWEGING

INHOUDS OPGAVE

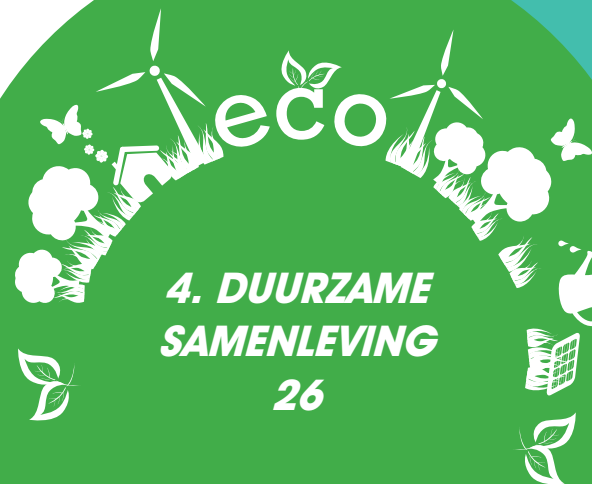

MAAK KENNIS
32

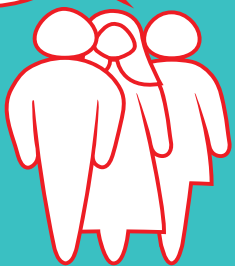
**5. RECHTVAARDIGE
SAMENLEVING**
28

**4. DUURZAME
SAMENLEVING**
26

**DIT IS ONS
GEBORTELAND**

**TERUG
R JE EIGEN
LAND..
!!?**

**DRAAGZAME
SAMENLEVING**
10

**2. SOCIALE
SAMENLEVING**
18

3. LERENDE SAMENLEVING
22

WAAROM HEEFT NEDERLAND DENK NODIG

Omdat het tijd wordt om na te denken over de staat van ons land. Na de aanslagen van 11 september 2001 veranderde het politieke klimaat in Nederland. Het Nederlandse poldermodel werd de prullenmand ingegooid, harde oneliners wonnen het van de nuance en de multiculturele samenleving werd verafschuwd. Er kwam steeds meer een 'wij'-tegen-'zij'-stemming. Steeds meer politieke partijen namen afstand van de waarde van diversiteit en ruilden hun principes in voor groepsdenken en electoraal calculatiegedrag.

Omdat de politiek en de samenleving in toenemende mate zijn verruwd, verhard en verrechtst is er sprake van onbalans in ons land. Er is behoefte aan een stevig geluid om die balans te herstellen.

Omdat de werkelijkheid van politiek Den Haag steeds verder is af

komen te staan van de werkelijkheid van het land.

Politici ontleden hun mandaat aan de bevolking en zouden juist ervoor moeten zorgen dat de werkelijkheid van het land aansluit bij de werkelijkheid van de Haagse politieke vierkante kilometer. Door onze manier van politiek bedrijven zullen wij heel veel mensen aan het denken zetten.

Omdat wij ons verantwoordelijk voelen voor Nederland is het tijd voor **DENK!** Een beweging waarin iedereen zichzelf kan zijn op basis van verdraagzaamheid en gelijkwaardigheid binnen de kaders van de democratische rechtstaat. Door het individu te respecteren als mens en tegelijkertijd te beseffen dat al die 17 miljoen mensen samen Nederland zijn.

**“ER IS SPRAKE VAN ONBALANS,
OMDAT DE POLITIEK IS VERHARD,
VERRUWD EN VERRECHTST”**

***“WIJ VERZETTEN ONS
TEGEN DE DUBBELE MAAT”***

SAMEN ZIJN WIJ NEDERLAND

De diversiteit die Nederland rijk is heeft ons land zoveel potentie en meerwaarde te bieden. Vanuit onze houding, inzet en lef zijn wij in staat om de uitdagingen waar ons land voor staat op een frisse en wereldkundige manier te benaderen. Wij zijn in staat om andere invalshoeken te laten zien voor uitdagingen waar ons land voor staat. Wij zien diversiteit daarom als drijvende kracht van onze samenleving.

Wij hebben bewust gekozen om onszelf een politieke beweging te noemen. Dat doen wij omdat wij ervan overtuigd zijn dat beweging in de samenleving voor gedragen en blijvende verandering zorgt, van onderop. De gevestigde politieke orde daarentegen strooit standpunten vanuit Den Haag het land in, van bovenaf.

De politiek is een afgeleide van de samenleving en niet andersom. Vanuit de samenleving is er een steeds luider en zichtbaardere behoefte aan een nieuw geluid. Onze ambitie is om aan te blijven sluiten bij de beweging vanuit de samenleving. Wij willen politiek interactief maken en zullen daarbij gebruik maken van communicatietechnologie die in de politiek niet eerder is gebruikt.

Beweging in de samenleving zien wij volop. In de politiek te weinig. Soms duwt de politiek zelfs een beweging de verkeerde richting op. Zo hebben wij gezien dat de politiek in zijn algemeenheid is verruwd, verhard en verrechtst, waardoor groepen mensen in onze samenleving zich tweederangsburgers zijn gaan voelen. Wij verzetten ons

tegen de 'dubbele maat' en zijn in staat om onze positie in de samenleving op te eisen. Wij zouden onszelf tekort doen als wij ons opsluiten in één van de hokjes van de gevestigde politieke orde, die steeds verder af is komen te staan van de werkelijkheid van het land. Het is tijd om onszelf te laten horen, om verandering teweeg te brengen, om polarisering en uitsluiting te bestrijden zoals nooit tevoren is gedaan.

Daarbij geloven wij in de democratische rechtstaat en de daarbij behorende grondrechten als verworvenheid en zien het als onze opgave om die te beschermen tegen een ieder die dat ook maar enigszins wil aantasten. Politiek is geen spelletje waarbij politici moeten scoren tijdens een debat, persvoorlichters nieuwsitems bij journalisten lanceren en beleidsmedewerkers oneliners bedenken.

Politiek zou al helemaal niet moeten gaan om tijdens verkiezingen zoveel mogelijk stemmen binnen te harken om vlak daarna te doen alsof die stemmen niet zijn uitgebracht. Politiek gaat over hoe wij Nederland kunnen verbeteren voor onszelf en nog beter kunnen achterlaten voor onze kinderen. In deze tijdsgeest waarin veel mensen geen vertrouwen (meer) hebben in de politiek of onverschillig zijn, zien wij het als onze taak om dat vertrouwen te (her)winnen en te laten zien dat politiek er wel degelijk toe doet. Dat kan door te laten zien dat er een nieuwe politieke beweging is die wel gehoor geeft aan die ongehoorde stem en een houding aanneemt waarbij principes en waarden niet overboord worden gegooid.

EENHEID IN VERSCHIEDENHEID

Nederland is eenheid in verscheidenheid. Wij delen veel meer met elkaar dan wij eigenlijk beseffen of zouden denken. Zo voelen wij ons Rotterdammer, Amsterdammer, Limburger of Fries en kunnen ons eindelijk beklaagen over het weer. Wat ons echter in essentie bindt is dat wij vanuit een sterk ontwikkeld rechtvaardigheidsgevoel sociale uitsluiting tegengaan en achterstelling bestrijden.

Want onrechtvaardigheid zorgt voor onrust in de samenleving en dat werkt onveiligheid in de hand. Wij verschillen ook van elkaar,

omdat wij verschillende kwaliteiten, inzichten en ervaringen hebben. Onze kracht is dat wij die verschillen kunnen bundelen, ons kunnen inleven in de ander, om daar vervolgens positieve energie uit te putten. Niemand kan dat alleen, daar hebben wij elkaar voor nodig. Samen gaan wij dat ook doen. De tijd dat onze verscheidenheid en onze verschillende culturele achtergronden werden geprojecteerd op de voorgrond om ons te verdelen en om ons tegen elkaar op te zetten laten we nu definitief achter ons. Wij gaan een nieuw tijdperk tegemoet!

**“ONRECHTVAARDIGHEID
ZORGT VOOR ONRUST IN DE
SAMENLEVING EN DAT WERKT
ONVEILIGHEID IN DE HAND”**

***“MENSEN MOETEN TROTS KUNNEN
ZIJN OP HUN AFKOMST”***

EEN NIEUWE BEWEGING MET EEN NIEUWE BENADERING

Wij staan voor het belang van Nederland en de belangen van alle inwoners van Nederland. Daarbij zien wij bewust alle kleuren die Nederland rijk is.

Wij zullen openlijk opkomen voor de belangen van groepen mensen die worden onderdrukt en het afgelopen decennium zijn vervreemd van hun eigen land in hun eigen land. Wij willen dat mensen trots kunnen zijn op hun afkomst, want trots zijn op je afkomst is een symbool van erkenning en waardering van je roots. Of je ouders nou uit Agadir komen of Amsterdam, Purmerend of Paramaribo, Karaman of Kampen, wij vinden het prima! Wees er trots op en draag het uit.

Wij streven ernaar de kloof tussen politiek en burger te dichten, de verschillende werkelijkheden aan elkaar te verbinden en een stem te geven aan mensen die zich niet voelen gehoord in de politiek. Dat doen wij door creatief te zijn, lef te tonen en te luisteren naar mensen zelf.

Wij voelen verantwoordelijkheid voor de samenleving en daarom de verantwoordelijkheid om de nieuwe beweging te laten slagen. Wij zijn daarbij gesterkt in de vele positieve reacties die wij hebben gekregen en waar wij uit hebben geput voor dit manifest.

Wij gaan tegen de tijdsgeest in, omdat wij vinden dat er weer balans moet komen in Nederland. Wij staan voor:

- 1. EEN VERDRAAGZAME SAMENLEVING WAARIN WIJ ELKAAR ACCEPTEREN**
- 2. EEN SOCIALE SAMENLEVING WAARIN WIJ OOG HEBBEN VOOR ELKAAR**
- 3. EEN LERENDE SAMENLEVING WAARIN WIJ IEDERS TALENT BENUTTEN**
- 4. EEN DUURZAME SAMENLEVING WAARIN WIJ OMKIJKEN NAAR ONZE OMGEVING**
- 5. EEN RECHTVAARDIGE SAMENLEVING, DIE INTERNATIONAAL RECHTVAARDIGHEID BEVORDERT**

DENK wordt in de Tweede Kamer vertegenwoordigd door **Tunahan Kuzu** (fractievoorzitter) en **Selçuk Öztürk**.

1. EEN VERDRAAGZAME SAMENLEVING WAARIN WIJ ELKAAR ACCEPTEREN

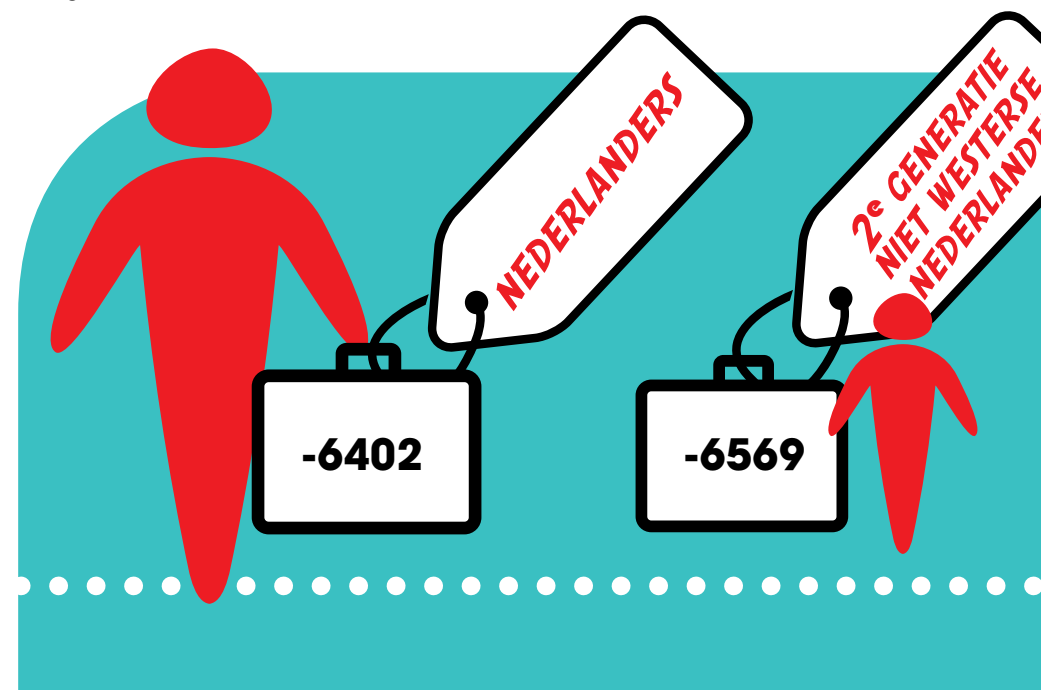
Nederland is van oudsher een immigratieland. Zo vestigden protestanten uit de Zuidelijke-Nederlanden en joden uit Portugal en Oost-Europa zich in de 16^e eeuw in ons land, omdat Nederland al vrij vroeg bekend stond om zijn tolerantie en vrijheid van godsdienst kende. Tussen 1945 en 1965 kwamen veel mensen uit het voormalige Nederlands-Indië naar Nederland (repatriëring) en vanaf de jaren zestig van de vorige eeuw zijn mensen geworven in Zuid-Europa, Turkije en Marokko om in Nederland te werken en bij te dragen aan de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog. Nederland is van ons allemaal.

Om te werken aan een gemeenschappelijke identiteit dient er begrip te zijn voor elkaars verleden om dat te kunnen delen.

Om dat verleden zichtbaar te maken pleiten wij ervoor om in elke gemeente een 'Monument ter nagedachtenis van Arbeidsmigratie' op te richten. Zodat besef ontstaat dat immigranten hebben bijgedragen aan de welvaart van ons land en er besef en binding ontstaat met Nederland. Kennis van de migratiegeschiedenis moet een kern-doel worden in het onderwijs.

Politieke haatzaaiers zijn er vooral het afgelopen decennium in geslaagd en slagen er steeds vaker in om verschillen tussen groepen mensen te benadrukken voor hun eigen gewin. Mensen die vaker kwetsbaarder zijn door hun sociaal-economische positie, worden in

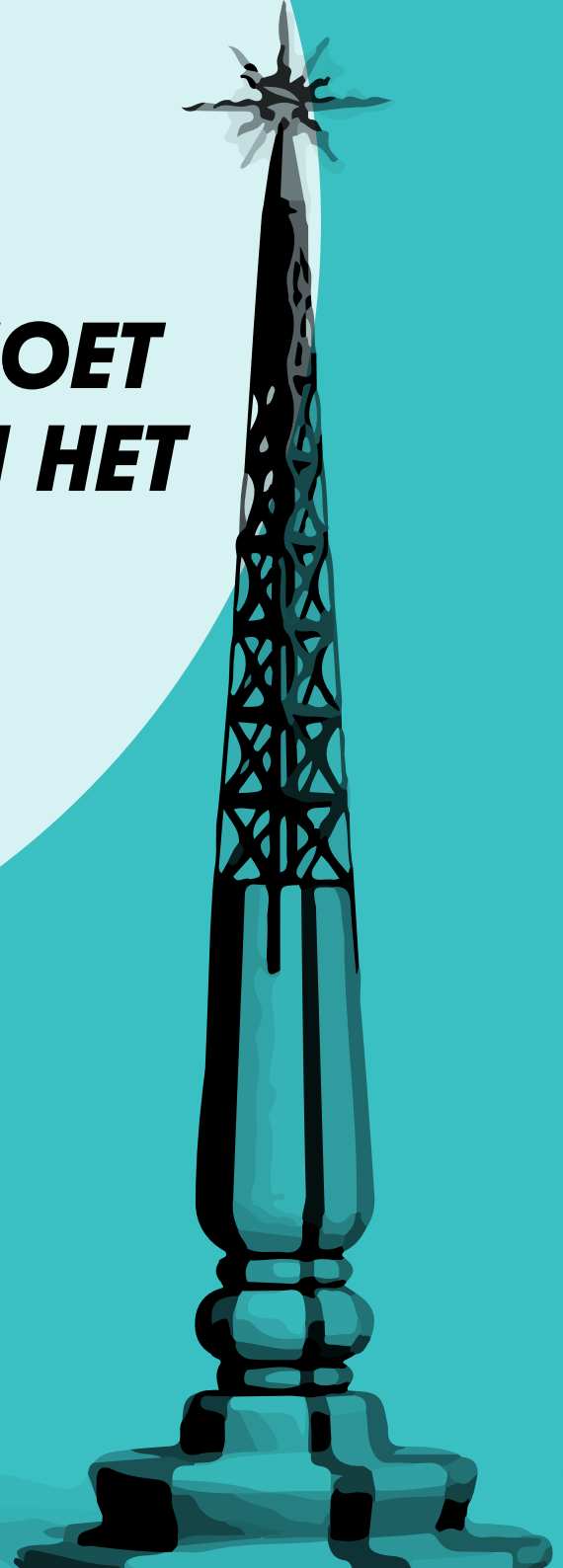
een hoekje geduwd en verantwoordelijk gesteld voor daden die zij niet hebben begaan. Zo worden moslims in Nederland gevraagd afstand te nemen van de gruweldaden van terroristen. Alsof het een vanzelfsprekendheid zou zijn dat alle moslims terroristen zouden steunen of zelfs terroristen zouden zijn. Degenen die zulke verwijten maken zullen af moeten geraken van vooroordelen die zich uiten in angst en achterdocht tegenover een bepaalde groep mensen. Deze mensen moeten worden geholpen om daarvan af te raken. Want Nederland is van ons allemaal. Wij bekommeren ons om de oudere die in een aantal jaar tijd zijn wijk heeft zien veranderen, niet meer herkend en zich daar niet meer thuis voelt, evenals om de jongere die vanwege het racistische politieke klimaat besluit om te emigreren naar een ander land.

“KENNIS VAN DE MIGRATIEGESCHIEDENIS MOET EEN KERNDOEL WORDEN IN HET ONDERWIJS”

Migratiesaldo

Het negatieve migratiesaldo van 2^e generatie niet westerse Nederlanders overstijgt inmiddels dat van Nederlanders. Dit terwijl de eerste groep (5,36% van de totale bevolking) vele malen kleiner is dan de tweede groep (78,6% van de totale bevolking).

**“WIJ MOETEN ONS VERLEDEN VAN
KOLONIALISERING EN SLAVERNIJ
BETER ONDER OGEN ZIEN”**

~~OUDE~~ MINISTERIE VAN KOLONIËN

HET MUSEUM

1. EEN VERDRAAGZAME SAMENLEVING WAARIN WIJ ELKAAR ACCEPTEREN

INTEGRATIE IS KLAAR, TIJD VOOR ACCEPTATIE!

Wij zijn er stellig van overtuigd dat in Nederland meer mensen wonen die geïntegreerde mensen zouden moeten accepteren dan dat er mensen zijn die zouden moeten integreren. Voor ons is het vanzelfsprekend dat je de gebruiken van een land waar je je vestigt begrijpt, de taal leert en naar school gaat, werkt of wilt werken.

Maar wanneer er gesproken wordt over integratie, wordt er ook gesproken over mensen die hier zijn geboren en getogen, hier hebben gestudeerd, werken en volop meedraaien in de samenleving.

Grote groepen mensen worden gestigmatiseerd in niet bestaande hokjes en krijgen het gevoel dat zij niet meetellen. Voor ons blijft dus de grote vraag wanneer iemand geïntegreerd is.

Als dat het delen van fundamentele waarden is, wat zijn dan die waarden? Wie zou dan problemen hebben met die waarden?

Als het gaat om meedoen en erbij horen, wat te doen als discriminatie en racisme belemmert dat groepen mensen mee kunnen doen?

En waar moet je eigenlijk bij horen en heeft iedereen de behoefte om erbij te horen?

Al met al: na de commissie Blok (2004), waarin werd geconcludeerd dat integratie was gelukt, kunnen we nu echt zeggen dat integratie klaar is. Want je kan geen integratie eisen van mensen die in Nederland zijn geboren en getogen. Daarom schaffen wij de term 'integratie' af.

De tijd is rijp om te werken aan het verlengde van integratie, namelijk acceptatie om met elkaar op een plezierige manier samen te kunnen leven.

Diverse onderzoeken tonen aan dat discriminatie en racisme in Nederland toeneemt. Wij willen werken aan het absorptievermogen van Nederland, zodat mensen gelijke kansen kunnen krijgen om vervolgens die kansen te kunnen grijpen. Op de arbeidsmarkt zien we dat jongeren met een niet-westerse achtergrond weinig kans maken op een baan of een stageplaats.

In de contacten met politie en justitie voelen mensen met een niet-westerse achtergrond zich vaker negatief bejegend. Onderzoek van de Universiteit van Leiden wijst uit dat bepaalde groepen in onze samenleving zwaarder worden gestraft dan andere groepen.

Het racisme in Nederland is spijtig genoeg structureel en helaas institutioneel. Incidenten rondom het geweldsgebruik door de politie in de Haagse Schilderswijk toonden dat recent nog aan.

Ook de manier waarop een discussie over een kinderfeestje ontspoorde, waarbij volwassenen mannen die koste wat kost het hulpje van Sinterklaas 'zwart' willen houden, getuigt van institutioneel racisme en toont des te meer aan dat wij ons verleden van kolonialisering en slavernij beter onder ogen moeten zien.

Wij willen het oud-ministerie van Koloniën veranderen in het **'Museum van Koloniën'** waar de honderdduizenden leerlingen uit het hele land die Den Haag bezoeken stil kunnen staan bij het leed van de voorouders van velen in onze samenleving.

1] Het eerste ministeriegebouw dat als zodanig is ontworpen, is dat van Koloniën. Het werd in 1860 gebouwd door architect Willem Nicolaas Rose (geb. Cheribon, 1801-1877). Vanuit het ministerie werd het verkeer van ambtenaren en militairen naar de overzeese gebiedsdelen aangestuurd. Bedrijven met een internationaal werkterrein hadden contact met het ministerie en kozen Den Haag daarom als vestigingsplaats voor hun kantoren.

WIJ ZIJN ALLEMAAL NEDERLANDERS

Nederland is in de jaren zestig van de vorige eeuw te lichtzinnig omgegaan met de instroom van grote groepen nieuwkomers.

De focus lag destijds op behoud van eigen taal en cultuur, omdat de veronderstelling was dat deze mensen uiteindelijk zouden terugkeren naar het land van herkomst. Niets bleek minder waar. Inmiddels zien wij dat de kinderen en kleinkinderen van deze mensen steeds meer van zich laten horen. Zij werken in het bedrijfsleven, in de advocatuur, in de medische wereld en in de wereld van kunst en cultuur.

Zij werken als automonteur, loodgieter, boekhouder of ambtenaar en dragen bij aan onze samenleving. Terwijl deze Nederlanders volop meedraaien in de samenleving en bijdragen aan de samenleving heeft de overheid en een deel van ons land nog steeds de behoefte om deze mensen apart te classificeren als 'allochtoon'.

Dit werd de gemeenschappelijke identiteit die van overheidswege aan deze mensen is opgelegd. Een inclusieve samenleving begint wat ons betreft daarom met inclusief taalgebruik. Wij schaffen dus ook de term '**allochtoon**' af. Wij zijn allemaal Nederlanders.

Vanaf de millenniumwisseling is - onder de noemer van integratie - beleid gevoerd dat een averechtse werking heeft gehad.

Integratie en multiculturaliteit, of je dat nou leuk vindt of niet, is in Nederland een feit. Door te hameren op integratie krijgen steeds meer mensen in onze samenleving het gevoel dat zij anders zijn dan anderen, terwijl dat niet het geval is.

De zinsnede 'maar jij bent anders' en 'jij bent niet zo' is voor velen herkenbaar, terwijl diezelfde mensen daar een ongemakkelijk gevoel bij krijgen.

Wij zeggen daarom: de tijd van '**integratie**' is voorbij.

Laten wij werken aan acceptatie om te kunnen samenleven met elkaar.

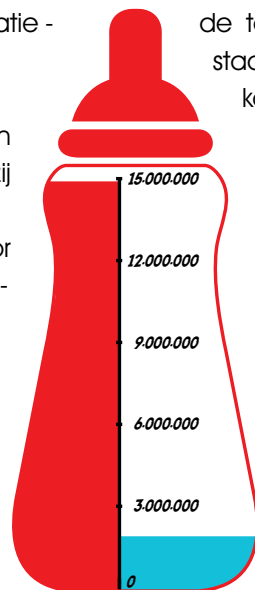
Daarom willen wij discriminatie en racisme bestrijden omdat dat in Nederland spijtig genoeg toeneemt, net zoals moslimhaat en anti-semitisme. Wederkerige tolerantie en verdraagzaamheid zijn onze sleutelwoorden. Wij zijn echter intolerant en onverdraagzaam wanneer discriminatie op de arbeidsmarkt ervoor zorgt dat groepen jongeren vanwege hun afkomst geen gelijke kansen hebben.

Of wanneer in contacten met politie en justitie bewust mensen met een etnisch profiel bewust anders worden behandeld dan anderen. Daarom willen wij dat er een **R-register** (Racismeregister) in het leven wordt geroepen, waar uitingen van racisme wordt geregistreerd en het voor de geregistreerde onmogelijk wordt om voor een overheidsorganisatie te werken. Want racisme in onze samenleving accepteren wij niet, vooral niet bij de overheid.

Voor onze open economie is het van groot belang dat de diversiteit van onze samenleving zo goed mogelijk benut wordt.

Helaas constateren wij dat bij overheidsinstellingen en in het bedrijfsleven de diversiteit van onze samenleving niet terugkomt. De verschillende talenten in Nederland worden onvoldoende benut. Hierdoor staan mensen aan de kant en missen bedrijven economische kansen. Voor de overheid geldt dat beleid wordt gemaakt en uitgevoerd zonder de diversiteit van de samenleving goed te kennen en een plek te geven in de organisaties van de overheid. Daarom streven wij naar een diversiteitsquotum in brede zin voor de overheid, omdat juist de overheid een afspiegeling moet zijn van onze samenleving, om te beginnen bij het kabinet.

89% GEBOREN IN NEDERLAND

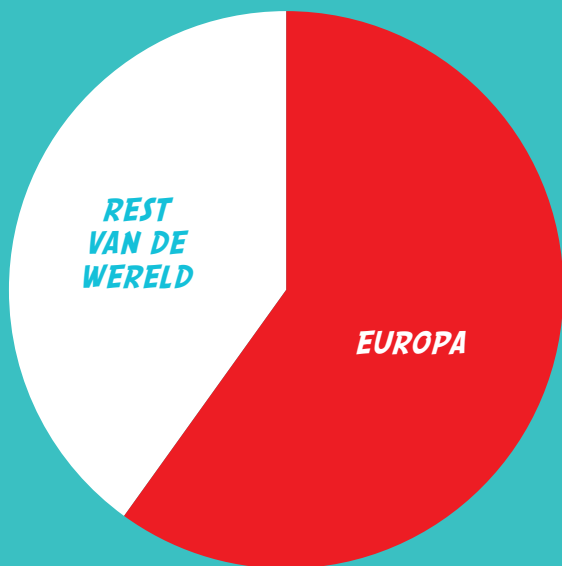

11% GEBOREN IN HET BUITENLAND

Bron: CBS 2015

Migratie naar herkomst
(CBS 2013)

Het leeuwendeel
(21.556, 60%)
van de netto-immigratie in
2013 komt uit Europa.

Bronnen: Jouw vrijheid, mijn vrijheid NTR 22 januari
2015, EenVandaag Opiniepanel 20-22 januari 2015

**“GEEN RACISME
BIJ DE OVERHEID.
DAAROM PLEITEN WIJ
VOOR EEN
R-REGISTER”**

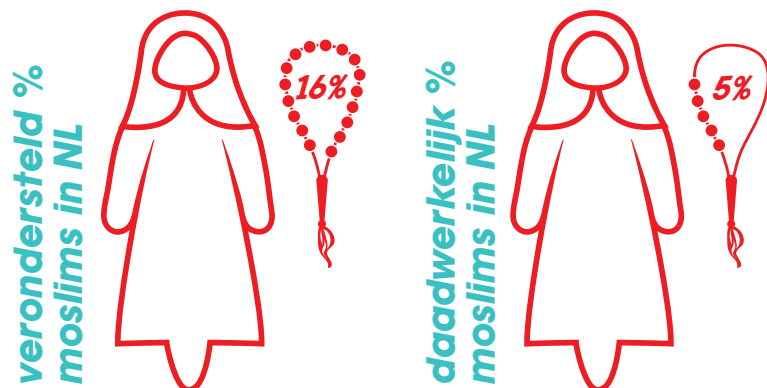
VRIJHEID VOOR IEDEREEN

De vrijheid van godsdienst betekent dat iedereen in Nederland vrij is om te geloven wat hij of zij wil, ook om niet te geloven.

Extremisme komt in alle groepen voor, ook bij mensen die atheïstisch zijn. Wij willen extremisme bestrijden door de voedingsbodem van extremisme weg te nemen. Wij sluiten onze ogen niet voor de gevolgen, maar werken proactief aan de oorzaken van extremisme, zoals discriminatie, racisme, moslimhaat, antisemitisme, economische uitzichtloosheid, sociale ellende en etnisch profileren. Er is in Nederland een tendens ontstaan dat moslims zich moeten verantwoorden over de daden van extremisten. Wij verwerpen deze tendens. Geen enkele groep of individu in de samenleving mag verantwoordelijk worden gesteld voor of worden aangesproken op de daden van (enkele) gekken.

Mensen die opkomen voor gelijke kansen worden te snel afgeschilderd als slachtoffers of complotdenkers. In plaats van deze termen introduceren wij de termen **'strijders voor gelijke kansen'** en **'waarheidsvinders'**. Er valt nog veel werk te verzetten totdat iedereen de waarheid ontdekt, namelijk dat wij uiteindelijk allemaal mensen zijn.

“WIJ VERWERPEN DAT MOSLIMS ZICH VERANTWOORDELIJK MAKEN VOOR DADEN VAN EXTREMISTEN”

Bronnen: *Jouw vrijheid, mijn vrijheid* NTR 22 januari 2015,
EenVandaag Opiniepanel 20-22 januari 2015

DE TENDENS CH MOETEN N OVER DE REMISTEN”

HUMAAN ASIELBELEID

De manier waarop wij omgaan met de meest kwetsbaren in de wereld zegt veel over onze beschaving. Wij zijn daarom voor humaan asielbeleid. Niet alleen op papier, maar ook in de uitvoering. Mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld moeten kunnen rekenen op een veilige basis in Nederland.

Die mensen mogen wij dan vervolgens niet in ellenlange psychologisch slopende bureaucratische kulprocedures laten zitten. Wij zetten ons in voor fatsoenlijke opvang en een eerlijke spreiding over het land. Wij hebben begrip voor gemeenten die te maken krijgen met een overweldigende druk en zullen de vinger op de zere plek leggen bij gemeenten die niet bijdragen aan de opvang van mensen die Nederland als toevluchtsoord hebben genomen.

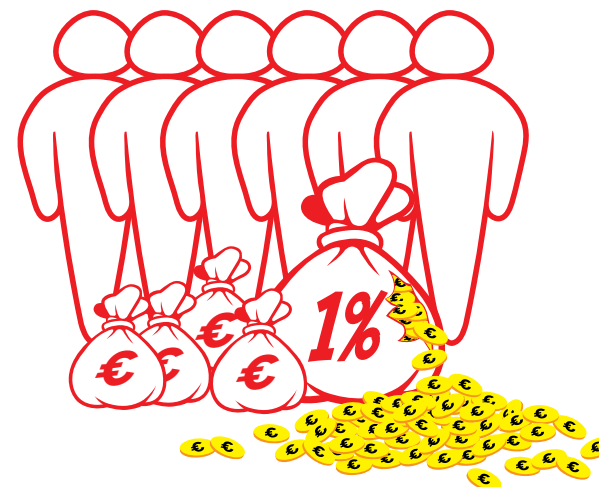

1. EEN VERDRAAGZAME SAMENLEVING WAARIN WIJ ELKAAR ACCEPTEREN

2. EEN SOCIALE SAMENLEVING WAARIN WIJ OOG HEBBEN VOOR ELKAAR

De economische crisis van de afgelopen jaren heeft aangetoond dat wij niet kunnen uitgaan van een constante economische groei. Wij willen een inclusieve en duurzame economische groei. Duurzaam zodat niet alleen de huidige maar ook toekomstige generaties kunnen profiteren van het welvaartsniveau dat wij en onze voorouders hebben opgebouwd. Voor ons is er geen keuze tussen

economische groei of milieu. Het kan allebei. Dit vraagt om innovatie en een andere manier van denken. Vooral het midden- en kleinbedrijf kan hierin een grote rol spelen omdat zij sneller kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen en nieuwe marktsegmenten. De overheid moet daarin faciliteren.

De rijkste 10% van de bevolking bezit meer dan de helft (61%) van het totale vermogen in Nederland. De onderste 60% van de Nederlandse bevolking bezit bij elkaar opgeteld ongeveer 1% van het totale vermogen.

Bron: 'Hoe ongelijk is Nederland?' - WRR 2014

WERK EN ARMOEDE

Teveel Nederlanders leven onder de armoedegrens. Het aantal kinderen dat in armoede leeft is te hoog. Kinderen mogen nooit de dupe worden van de fouten van hun ouders. Werk blijft de beste remedie tegen armoede, maar dan moeten de banen er wel zijn. Wij zetten in op het stimuleren van werkgelegenheid door ambacht te waarderen, creativiteit aan te moedigen en innovatie dat werk oplevert te belonen. De klassieke verzorgingsstaat vormen wij om tot de moderne verzorgingsstaat, waarbij er een vangnet voor bestaanszekerheid blijft bestaan voor diegenen die al dan niet tijdelijk werken. Daarbij hebben wij bijzondere aandacht voor de positie van alleenstaande vrouwen met kinderen waarvoor wij extra voorzieningen beschikbaar stellen.

ARBEIDSMARKT

Voor onze economie is het beter functioneren van de arbeidsmarkt van belang. ZZP'ers (Zelfstandigen Zonder Personeel) en ondernemers vervangen steeds vaker traditionele arbeidscontracten. Dit draagt bij aan de dynamiek van onze economie, maar tegelijkertijd zien wij ook veel misbruik waarbij werknemers worden gedwongen tot schijnzelfstandigheid. Wij zullen misbruik bestrijden.

GEZONDE GEMEENSCHAPSZIN

Vanuit de overtuiging dat ieder mens gelijkwaardig is, willen wij effecten die te grote economische tegenstellingen en daarmee ongelijkheid in onze samenleving veroorzaken bestrijden. Het verschil tussen arm en rijk, laagopgeleid en hoogopgeleid, ziek en gezond is in de afgelopen jaren alleen maar groter geworden. Door middel van eerlijke verdeling van welvaart, door te investeren in ons onderwijs en door onze zorg beter te maken willen wij deze kloof verkleinen. Vanzelfsprekend is ieder individu zelf verantwoordelijk voor zijn leven. Wij zijn echter te ver doorgeschoten in de individualisering van onze samenleving. Naast het versterken van een gemeenschappelijke identiteit willen wij werken aan het ontwikkelen van gezonde gemeenschapszin. Gemeenschapszin ontstaat door je te bekommeren om je medemens, door oog voor elkaar te hebben en rekening met elkaar te houden. Gemeenschapszin wordt gezond en duurzaam als wij ons gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor onze collectieve voorzieningen en misbruik daarvan bestrijden.

***“DE MANIER WAAROP WIJ
OMGAAN MET ONZE OUDEREN IS
EEN MAAT VOOR BESCHAVING”***

GEZONDHEIDSZORG

Zorg is er voor mensen en wordt geleverd door mensen, die met veel liefde en passie hun werk doen. Dat moet eerlijker gewaardeerd worden: meer voor het personeel op de werkvloer, minder voor het management. Wij zien de gezondheidszorg niet als een kostenpost, maar als een opbrengst. Vroeg of laat komt iedereen in aanraking met de zorg. Ons uitgangspunt voor ons stelsel is solidariteit. De dikte van je portemonnee mag niet uitmaken of je wel of niet goede zorg krijgt. Het kan niet zo zijn dat zorgverzekeraars miljardenwinsten maken, terwijl Nederlanders jaarlijks hun premie en eigen risico zien toenemen. Wij romen de winsten van zorgverzekeraars af en herzien de regels voor de reserves die zorgverzekeraars moeten aanhouden. Ook zullen wij blijven strijden tegen de doorgeslagen marktwerking in de zorg. Als zorgaanbieders teveel gefixeerd raken op omzet en winst, brengt dat de betaalbaarheid van onze zorg onnodig in gevaar.

De manier waarop men in onze samenleving omgaat met ouderen en mensen met een beperking is een maat voor beschaving.

Er moet een slag gemaakt worden in de kwaliteit van de langdurige zorg. Wij moedigen aan dat de zorg dichterbij burgers wordt georganiseerd door gemeenten verantwoordelijk te maken, maar waken voor verschillen tussen voorzieningen tussen verschillende gemeenten.

Daarom willen wij basiszorg voor iedereen, ongeacht in welke gemeente je woonachtig bent om ervoor te zorgen dat de nabije zorg nooit onder een grens komt.

In de gezondheidszorg staat de cliënt centraal. In de praktijk zien wij dat cliënten links en rechts, van boven en van onder worden gepasseerd. Het gaat om de wensen en de eisen van de mensen die zorg nodig hebben. Wij willen niet alleen met mooie woorden rekening houden met die wensen en eisen, maar het ook in de praktijk terugzien. Toezichthoudende instanties, zoals de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) moeten stevig worden gepositioneerd in het stelsel. Als wensen en eisen serieus genomen worden moet er in zorginstellingen ook rekening worden gehouden met tradities, levensbeschouwing en religie. Voor de arbeidsmigranten van de eerste generatie zien wij dat er een tekort is. Wij willen dat de overheid initiatieven om dat tekort te dichten stimuleert.

Wij maken ons hard voor extra inkomensondersteuning voor ouderen met een onvolledige AOW. Ook pleiten wij voor herziening van de Remigratiewet voor de eerste generatie arbeidsmigranten die de pensioengerechtigde leeftijd niet hebben behaald en nauwelijks perspectief hebben op de arbeidsmarkt. Uitgangspunt bij ingrepen in ons pensioenstelsel is altijd generatieneutraliteit.

3. EEN LERENDE SAMENLEVING WAARIN WIJ IEDERS TALENT BENUTTEN

De toekomst van onze samenleving wordt bepaald door de manier waarop wij inzetten op onderwijs. Onderwijs stelt een individu in staat om zichzelf te ontdekken, te ontplooiën en zich klaar te stomen voor de toekomst. Het onderwijs van nu is de toekomst van morgen. Wij zien onderwijs niet als een plicht waar je aan moet voldoen tot de

leerplichtige leeftijd, maar als een recht. Een recht dat je moet grijpen om je talent verder te ontwikkelen. Want iedereen heeft tenminste één talent. De overheid moet daarom garant staan voor de kwaliteit van ons onderwijs, van basisonderwijs tot aan hoger onderwijs.

OUDERBETROKKENHEID

Ouders en leraren zijn partners in de opvoeding, ontwikkeling en ontplooiing van leerlingen. Om dat volledig tot zijn recht te laten komen is het uitwisselen van informatie over vorderingen of stagnatie van belang. Ouderbetrokkenheid zorgt voor betere prestaties van leerlingen. Initiatieven daartoe moedigen wij aan.

LERAREN

De overheid dient bij te dragen aan het verbeteren van het imago van de leraar. Leraren moeten zich volledig kunnen richten op lesgeven en hun leerlingen en niet bezig zijn met de administratie of het schoonmaken van de klas. Wij willen de beste leraren voor de klas. Dat betekent ook dat de diversiteit in de klas in verhouding moet zijn van de diversiteit voor de klas. Om de beste mensen voor de klas te krijgen moeten leraren beter worden beloond en een langdurig carrièreperspectief worden geboden, vooral als er sprake is van een school in een wijk met sociaal-economische achterstanden of vakken waar een tekort is. De beloning moet niet gericht zijn op doorgroeien in de schoolorganisatie, maar op doorgroeien voor de schoolklas. Verder moet er meer aandacht komen voor platformen waar docenten kennis kunnen uitwisselen, waar leraren gedurende hun loopbaan zich kunnen verrijken met de nieuwste pedagogische inzichten.

TALENT STAAT CENTRAAL

Kinderen die van huis uit niet Nederlands spreken beginnen met een taalachterstand wat tot uiting komt in een laag schooladvies. In de praktijk zien wij dat veel van deze leerlingen via de indirecte stapelroute het hoger onderwijs afmaken. Naast vroegtijdse aandacht voor het inhalen van deze achterstand, vinden wij dat er meer rekening moet worden gehouden met het intelligentieniveau van een leerling bij een schooladvies. Verplichte toetsen, zoals de rekentoets en de taaltoets helpen daar niet bij. Talent moet centraal staan en niet een meetlat waardoor talenten van leerlingen onzichtbaar worden gemaakt, omdat het niet past in de kaders die de overheid stelt.

***“CHINEES, ARABISCH EN
TURKS ALS KEUZEVAK IN
HET BASISONDERWIJS EN
VOORTGEZET ONDERWIJS”***

ZUCHT...

Stageplaats vinden
???

33% Turks Nederlandse studenten
en

25% Marokkaans Nederlandse
studenten denkt dat zij moeilijk
een stage konden vinden wegens
discriminatie.

Bron: 'Ervaren discriminatie in Nederland' - SCP 2014

CHINEES, ARABISCH EN TURKS ALS KEUZEVAK

In het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs pleiten wij dat op elke school in Nederland naast vakken zoals Engels, Duits en Frans de vakken Chinees, Arabisch en Turks verplicht als keuzevak worden geïntroduceerd. Dit doen wij omdat het in de toekomst steeds belangrijker zal worden om deze talen machtig te zijn voor onze handelspositie en internationale betrekkingen.

STUDIEFINANCIERING

Wij willen dat studenten zich kunnen richten op het onderwijs. Studiefinanciering zien wij als een voorziening waardoor studenten van ouders met een laag inkomen niet bijbaantje aan bijbaantje hoeven te rijden of om financiële redenen afhaken. Ons onderwijs moet toegankelijk blijven voor iedereen. Nu het studievoorschot voor het hoger onderwijs wordt ingevoerd pleiten wij voor een stevige vinger aan de pols. Wanneer wij zien dat studenten van lage inkomens afzien van hun studie vanwege leenangst grijpen wij in.

BEROEPSONDERWIJS

Specifieke aandacht vragen wij voor het beroepsonderwijs. Het beroepsonderwijs leidt de vakmensen van de toekomst op. Daarom vinden wij dat naast loopbaanoriëntatie, een duidelijker onderwijsaanbod en betere regionale samenwerking, er meer aandacht moet komen voor ondernemerschap en vakmanschap. Het gaat er dus om dat er in de beroepsopleidingen meer aandacht komt voor vaardigheden, omdat door technologische ontwikkelingen beroepen verdwijnen. Vaardigheden die men aanleert verdwijnen echter nooit en daar heeft een student zijn hele leven lang profijt van.

DE TOEKOMST VAN ONZE KENNISECONOMIE

Nederland is een kenniseconomie. Daarom vinden wij het belangrijk om kennis waar wij behoefte aan hebben naar Nederland te halen. Nog belangrijker is echter dat we de thans aanwezige kennis niet weggagen. Steeds meer jongeren geven aan te willen vertrekken naar het buitenland, vanwege een verslechterd politiek klimaat. De politiek is verantwoordelijk voor deze kennisvlucht, oftewel braindrain. Dit is dubbele kapitaalvernietiging, omdat deze jongeren in Nederland onderwijs hebben genoten en waardevol zouden kunnen zijn op de Nederlandse arbeidsmarkt.

ISLAMITISCH ONDERWIJS

Bijzondere aandacht schenken wij aan de positie van het islamitisch onderwijs in Nederland. Onze Grondwet biedt de mogelijkheid voor bijzonder onderwijs. In de praktijk zien wij dat het islamitische scholen bijzonder moeilijk wordt gemaakt. Wij willen dat onze Grondwet wordt gerespecteerd en het treiteren van initiatiefnemers van islamitisch onderwijs ophoudt. Wij willen een onafhankelijke commissie in het leven roepen die overheidsorganisaties toetst op 'treiteren en tegenwerken' van initiatiefnemers van onderwijsinstellingen.

Ook pleiten wij voor imamopleidingen in Nederland die door de overheid worden aangemoedigd zonder dat de overheid zich bemoeit met het curriculum. Dat is niet alleen nodig voor de moskeeën in ons land, maar ook in zorginstellingen, in het gevangeniswezen, bij defensie en alle andere instellingen die gebruik daarvan maken. Alleen zo kunnen wij de imams opleiden die kennis hebben van onze samenleving en de mensen die onderdeel zijn van onze samenleving.

AANSLUITING ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is verre van volmaakt. Wij pleiten voor een betere aansluiting door een betere afstemming tussen scholen en bedrijven. Stages zijn een uitstekend instrument om te snuffelen in de praktijk. Het niet kunnen vinden van een stageplaats mag nooit een reden zijn om geen diploma te krijgen. In samenwerking met het bedrijfsleven moeten onderwijsinstellingen verplicht worden om een stageplaats te vinden voor hun studenten. Wij pleiten voor het invoeren van sancties voor onderwijsinstellingen als een student buiten zijn schuld om zijn diploma niet haalt omdat er geen stageplaats voor hem is.

4. EEN DUURZAME SAMENLEVING WAARIN WIJ OMKIJKEN NAAR ONZE OMGEVING

Nederland is een welvarend land waar de kwaliteit van het leven over het algemeen hoog is vergeleken met andere landen. Kwaliteit van leven gaat echter meer dan alleen over welvaart. Het gaat ook over onze leefomgeving. Over de manier waarop wij omgaan met menselijk kapitaal (mensen met hun talenten, ambities en verwachtingen) en over de manier waarop wij omgaan met natuurlijk kapitaal (de natuur, de aarde en grondstoffen).

Steeds vaker wordt de vraag gesteld of de hoge kwaliteit van leven ook op de lange termijn mogelijk is voor toekomstige generaties. Wij zullen daarvoor moeten strijden, want als wij zo doorgaan als nu treffen wij onze kinderen en kleinkinderen. Wij zien daarbij dat burgers graag iets willen doen voor hun medemens en leefomgeving, mits zij daartoe in staat worden gesteld.

OVERHEID EN DUURZAAMHEID

De overheid heeft daarom twee belangrijke taken. In de eerste plaats dient de overheid een stevig signaal af te geven door zelf het goede voorbeeld te geven. Bureaucratie en administratieve lasten mogen nooit een belemmering vormen om mensen in staat te stellen om een positieve bijdrage te leveren aan hun leefomgeving. In de tweede plaats moet er meer bewustzijn gecreëerd worden voor de kwaliteit van leven van toekomstige generaties: voor het belang van onze kinderen en kleinkinderen. Dat betekent dat wij bij besluiten meer naar de lange termijn dan naar de korte termijn kijken. En voorbij het kortzichtige eigenbelang moeten durven te denken.

BEZINNING EN ZINGEVING

Het leven wordt steeds meer een race tegen de klok. Wij jakkeren en haasten maar door omdat wij bang zijn anders tekort te schieten. Wij werken te hard, consumeren teveel en er blijft weinig tijd over voor bezinning en zingeving. Dat leidt tot een burn-out van mensen en een burn-out van de samenleving.

“BUREAUCRATIE MAG GEEN BELEMMERING ZIJN OM EEN BIJDRAGE TE LEVEREN AAN ONZE LEEFOMGEVING”

ONZE OMGEVING IS KOSTBAAR

De kwaliteit van onze ecosystemen en van de atmosfeer zijn van cruciaal belang voor de kwaliteit van leven van generaties die na ons komen. De stedelijke blootstelling aan de hoeveelheid fijnstof is een punt van aandacht, omdat het de levensverwachting aanzienlijk verkort. Voor wat betreft de thema's klimaat, energie alsmede biodiversiteit zijn de 'zorgen voor morgen' eveneens onverminderd groot.

GROENE GROEI

Wij zetten in op groene groei, waarbij onze economische activiteiten in balans moeten zijn met de last die wij leggen op onze natuurlijke leefomgeving. De milieudruk van Nederland op de rest van de wereld, vooral op ontwikkelingslanden, is te groot. De uitstoot van broeikasgassen, het dumpen van zware metalen in water en de totale afvalproductie moeten verder dalen door in te zetten op milieuefficiëntie van productieprocessen.

In de bouwsector zijn al goede voorbeelden waarneembaar waar de bebouwde omgeving zelfvoorzienend is in de energiebehoefte. Dat is nu nog de uitzondering, maar zou zo snel mogelijk de norm moeten worden.

ENERGIE

Wij ondersteunen het Nationale Energie Akkoord, maar vinden het zeer zorgwekkend dat de doelstelling van 14 procent duurzame energie in 2020 niet gehaald dreigt te worden. Nederland zou juist koploper duurzame energie moeten zijn, in plaats van achter andere landen aan te hobbelen. Wij vinden dat de ambities uit het Nationale Energie Akkoord veel hoger moeten liggen om uiteindelijk prestaties te kunnen leveren waar niet alleen wij, maar ook onze kinderen en kleinkinderen trots op kunnen zijn.

De uitstoot van broeikasgassen per inwoner is in Nederland vrij hoog. Nederland neemt de 23^e positie in op de EU-ranglijst.

5. EEN RECHTVAARDIGE SAMENLEVING, DIE INTERNATIONAAL RECHTVAARDIGHEID BEVORDERT

Nederland is van oudsher een handelsnatie die zijn sterke diplomatie inzet voor betere economische betrekkingen. Tegelijkertijd wil Nederland worden gezien als bewaker van de internationale rechtsorde en als 'hoofdstad' van het internationaal recht.

Helaas is het aanzien van Nederland op het internationale podium bedroevend verslechterd. Met alle consequenties voor onze economie. Dat moet dringend hersteld worden.

ONZE INTERNATIONALE INSTITUTIES

Samen met andere Europese landen, in het bijzonder in Benelux-verband, moet Nederland behoren tot de voorhoede van landen die de internationale rechtsorde bewaken en internationale instituties versterken. De Verenigde Naties, in het bijzonder de Veiligheidsraad, zijn toe aan een fundamentele hervorming die een democratischer en rechtvaardiger verdeling van macht en welvaart mogelijk maakt en bevordert.

Wij willen dat Europa een autonoom buitenlandbeleid voert en niet volgzzaam achter de Verenigde Staten aanloopt. Alleen zo kunnen wij vrede en rechtvaardigheid effectief en geloofwaardig bevorderen. Wij zetten in op de flexibilisering van onze krijgsmacht, met minder nadruk op materieel. We zijn terughoudend in deelname aan militaire missies, omdat agressie en repressie meer geweld oproepen. We zetten op effectieve ontwikkelingssamenwerking in, waarmee we de meest kwetsbaren in de wereld uitzicht bieden op een menswaardig bestaan. Cruciaal daarbij is dat de middelen terechtkomen bij de bevolking zelf en niet blijft hangen bij ontwikkelingshulporganisaties en corrupte bestuurders.

EXTREMISME

Oprukkend extremisme is een serieuze bedreiging voor de Westerse wereld. De bestrijding ervan moet effectief zijn en mag niet door emoties geleid worden. Wil het Westen deze bedreiging het hoofd bieden, dan moet de voedingsbodem van extremisme weggenomen worden. Die voedingsbodem zit in uitzichtloosheid, sociale uitsluiting en onrechtvaardigheid. Wij willen geen cultuur van angst en achterdocht, omdat angst onze weerbaarheid verzwakt en achterdocht mensen van elkaar vervreemdt.

HET ISRAËLISCH-PALESTIJS CONFLICT

Het Israëlisch-Palestijnse conflict moet eindelijk op basis van een levensvatbare twee-statenoplossing opgelost worden.

Die oplossing kan alleen nog gerealiseerd worden indien Europa effectieve maatregelen tegen het illegale nederzettingenbeleid neemt. Met de aanhoudende uitbreiding van nederzettingen en de illegale annexatie van Oost-Jeruzalem maakt de Israëlische regering de twee-statenoplossing onmogelijk. Tegelijkertijd moet Europa de internationale positie van Palestina versterken, zodat de zwakke Palestijnen ten opzichte van het sterke Israël een meer gelijkwaardige positie krijgen en hun rechten beter kunnen verdedigen. Europa moet een nieuw vredesproces op basis van het internationaal recht bevorderen. Als bakermat van het internationaal recht moet Nederland zich daar extra hard voor inzetten. Door bijvoorbeeld Palestina te erkennen als staat. De erkenning van Palestina door Nederland werkt immers beter dan 10.000 interreligieuze dialogen.

**“DE ERKENNING VAN PALESTINA
DOOR NEDERLAND WERKT BETER
DAN 10.000 INTERRELIGIEUZE
DIALOGEN”**

ONZE GEZAMENLIJKE TOEKOMST

De mens is instinctief geneigd om het goede in zichzelf te zien en het kwaad in de ander. Voorop gesteld moet worden dat het overal in de wereld gaat om mensen. Wij moeten daarom leren van onze geschiedenis en ons niet laten meesleuren in destructiviteit, maar altijd positief blijven doorbouwen aan een toekomst: onze gezamenlijke toekomst.

TUNAHAN KUZU

Geboren op 5 juni 1981 te Istanbul (Turkije), groeide op in Maassluis en verhuisde tijdens zijn studie naar Rotterdam.

2001-2006: Bestuurskunde, Erasmus Universiteit Rotterdam

2007-2011: Adviseur gezondheidszorg, PricewaterhouseCoopers

2008-2012: Gemeenteraadslid Rotterdam

2012-heden: Tweede Kamerlid

Tunahan

SELÇUK ÖZTÜRK

Geboren op 9 april 1972 te Kayseri (Turkije)
en groeide op in Roermond.

1998-2013: Gemeenteraadslid Roermond

2003-2007: Provinciale Statenlid Limburg

2006-2012: Ondernemer

2011-2013: Provinciale Statenlid Limburg

2012-heden: Tweede Kamerlid

Selçuk

WWW.BEWEGINGDENK.NL

